

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

SZÉLESEDŐ ESZKÖZTÁR AZ AGRÁRFINANSZÍROZÁS SEGÍTÉSÉRE

Melyek az agrárfinanszírozás égető problémái? Milyen eszközök (hitelprogramok, támogatási megoldások) állnak rendelkezésre a szektor finanszírozásának segítésére? Hogyan gazdagítható az erre szolgáló eszköztár az előttünk álló időszakban? Ezekről beszélgettünk Feldman Zsolttal a Vidékfejlesztési Minisztérium agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkárával.

Melyek az agrárfinanszírozás főbb sajátosságai?

Az agrárfinanszírozás általános sajátosságai jól ismertek: magas forgóeszközigény, amit a gazdálkodók nem kis részben hitelből finanszíroznak; a beruházások nagy része külső forrást igényel; a termelés eredményessége függ a biológiai-természeti folyamatoktól, az időjárási hatásoktól. A hozamok, az árak és a jövedelmek évről évre kisebb-nagyobb kilengést mutathatnak. Miközben a mezőgazdasági társas vállalkozások (mintegy 9000 cégről van szó) finanszírozása jelentős hányadban megoldottnak tekinthető és hitelképesek (főként a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozók és a vegyes gazdálkodásúak), az árutermelő egyéni gazdaságok - egyéni vállalkozások, őstermelők, családi gazdaságok (mintegy 150-170 ezer vállalkozás) - nagy részének komoly nehézségekbe ütközik a finanszírozása. Ez utóbbiaknál is jobb helyzetben vannak

a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozók, de az állattartók és a kertészeti ágazatban tevékenykedők finanszírozásában már nehézsége-

ket tapasztalunk. A bankok számára különösen a kertészeti ágazat esetében nem megoldott a gazdálkodás áttekinthetősége, a vállalkozások esetlegesen jelennek meg hiteligényükkel, mert sokszor túlzott terhet jelent nekik az azzal járó követelmények teljesítése: sajátos „kölcsonös tartózkodás” alakult ki egymással szemben. Ráadásul olyan kisösszegű hitelekre volna szükségük, amelyek elbírálása „aránytalanul sok” munkát igényelne a banki apparátustól. Épp ezért, az agrárfinanszírozás egésze segítése keretében, az utóbbi körbe tartozó, életképes vállalkozások

„...az előttünk álló egyik legfontosabb feladat az életképes egyéni gazdaságok átláthatóságának és finanszírozhatóságának (hitelképességének) az erősítése lesz...”

Feldman Zsolt

„finanszírozási ügyfél” helyzetbe hozását tekintjük egyik legfontosabb feladatunknak.

Milyen eszközök állnak most rendelkezésre az agrárium finanszírozásának segítésére?

Alapvető segítséget jelent, hogy a kormányzat hatékonyan működteti az agrártámogatási rendszert. Az uniós források és a nemzeti források jó ütemű, hatásos felhasználásának megoldása alapvető eszköz az ágazati finanszírozásban. De az agrártárca a bankrendszerrel is együttműködik a különféle kedvezményes pénzügyi konstrukciók kidolgozásában és működtetésében.

A bankokkal való szoros kapcsolódási pontok közül a Magyar Fejlesztési Bankkal közösen kidolgozott és a takarékszövetkezetek, kereskedelmi bankok révén kihelyezett kedvezményes kamatozású hitelkonstrukciókat kell kiemelni. Most is működik az Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogram, az Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram, az Agrár Forgóeszköz Vis Maior Hitelprogram, az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram. Az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2013 decemberében, 6 milliárd forint keretösszeggel került bevezetésre, és akár 6 éves futamidővel is biztosít finanszírozási lehetőséget. Nagy segítséget jelentett az agrárfinanszírozás előmozdításában a Növekedési Hitelprogram (NHP), a vállalkozások a korábbinál jóval alacsonyabb költséggel (kamat, kezességi díj) tudnak hitelhez jutni. A hitelprogram első és mostani második szakaszában is komoly aktivitást mutattak az agrárvállalkozások. A 2013. szeptember végéig kihelyezett hitelek mintegy 15%-át, a második szakaszban pedig több mint 30%-át vették igénybe. Az agrárszektor sajátos pénzügyi-finanszírozási helyzete miatt a kezességvállalásnak meghatározó szerepe van abban, hogy a megfelelő biztosítékokkal nem mindig rendelkező vállalkozások hozzájussanak a hitelintézeti és egyéb külső pénzügyi forrásokhoz, szolgáltatásokhoz. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalását ezért szinte minden állami támogatású hitelprogramba beépítettük, ugyanakkor a Növekedési Hitelprogram sikerében is meghatározó az alapítvány szerepe.

Milyen költségvetési kamat és/vagy kezesi díjtámogatással működő egyéb agrárfinanszírozási megoldások vannak?

A 114/2008. (IX. 5.) FVM rendelet alapján a mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez (amelyhez nem kapcsolódik uniós forrás) a hitelintézetektől felvett hitelhez, pénzügyi lízinghez hitelkamat és lízingdíj-támogatást lehet igénybe venni, amelynek forrása az agrártárca költségvetése. A 2013. évben több mint 3 milliárd forintnyi hitelhez, illetve lízinghez vettek igénybe ilyen kamattámogatást. 2011 szeptemberéig óta érhető el az Agrár Széchenyi Kártya

Folyószámlahitel. Ahhoz az agrártárca 2013 júliusától már évi 4 százalékpont kamattámogatást és 50%-os kezesi díjtámogatást nyújt a vállalkozások de minimis támogatási kerete terhére. Eddig mintegy 3500 vállalkozás igényelte a kedvezményes kamatozású folyószámlahitelt, közel 1500 hitelügylet létre is jött, és jelenleg is több száz igénylés vár a banki döntésre. A hitelkonstrukción keresztül eddig közel 9 milliárd forint áramlott az agráriumba. Továbbá, az agrárminisztérium 2013. második felétől mintegy 26 milliárd forint hitel felvételét segítette elő azzal, hogy kezességi díjtámogatást nyújt az agrárvállalkozások számára. Erre a célra 2014-ben mintegy 200 millió forintos támogatási összeg áll rendelkezésre, amely várhatóan további sok milliárd forint hitel felvételét teszi lehetővé.

Milyen új eszközökre lehet számítani az agrárfinanszírozás előmozdítására?

Számos területen akadnak, illetve tervezünk olyan megoldásokat, amelyek előmozdítják az agráriumban tevékenykedők pénzügyi helyzetének stabilizálódását és segítik fejlődésüket. Az agrártámogatások ebben továbbra is komoly szerepet játszanak. Az előbbieken érintett kedvezményes kamatozású banki hitelkonstrukciók folytatódni fognak, akárcsak az Agrár Széchenyi Kártya, és az intézményi kezességvállalás támogatása.

Hogyan alakul a támogatási rendszer?

Az európai uniós és a hazai forrásokból 2014-ben összesen csaknem 750 milliárd forintos támogatás jut az agrárszektornak. Az egyszerűsített területalapú támogatási (SAPS) rendszer 2020-ig megmarad. Ez a gazdák által jól ismert konstrukció, biztosítja a közvetlen támogatások széleskörű igénybevételét és a költségvetési keretösszegek teljes felhasználását. Lényeges, hogy a területalapú támogatás igénybe vétele részben különféle környezetvédelmi (zöldítési) feltételek teljesítésével lehetséges 2015-től. Jó hír, hogy a fiatal gazdálkodók az alaptámogatáson felül többléptékű támogatást kapnak a hazánknak járó közvetlen támogatási forrásból. Az uniós és hazai forrásokra támaszkodó Vidékfejlesztési Programban az élelmiszeripar, az állattartás, a kertészeti termelés és az öntözés pályázatos támogatása sokkal hangsúlyosabb szerepet kap majd a 2014-2020-as időszakban, kiemelten a kis- és közepes gazdaságok számára. Komoly eredmények tarjuk, hogy 2014 márciusától lehetővé vált az agrár de minimis támogatás felső határának emelése: 7500 euró/három év/vállalkozás mértékről 15 000 euró/három év/vállalkozáscsoport mértékre. Ez jótékony hatással van a kamat és kezességi díjtámogatáshoz való hozzáférésre is, az alacsony agrár de minimis keret gyors kimerülése ugyanis korábban gyakran akadály volt a gazdálkodók efféle támogatásának.

Tervezik-e új pénzügyi eszközök alkalmazását?

Arra törekszünk, hogy úgynevezett innovatív pénzügyi eszközöket is alkalmazzunk. Ez azt jelenti például, hogy a jövőbeni pályázatok esetében ne csak vissza nem térítendő támogatás folyósítására kerüljön sor, hanem a pályázó a lehetséges maximális támogatási mértéket figyelembe véve, egyidejűleg hitelkamat- és a hitelhez kapcsolódó kezességi díjtámogatásban is részesüljön, ha erre igénye van. Így az érintett vállalkozás a projekt finanszírozásának valamennyi elemében segítséget kaphat, és ez növeli a projekt sikeres megvalósításának esélyét. Az agrártárca egy hitelalap létrehozását is lehetségesnek látja az EMVA keretében, amely olyan mezőgazdasági és az élelmiszerfeldolgozó vállalkozások rendelkezésére áll, amelyek életképesek, de nem bankhitelképesek. A forrás pénzügyi közvetítőkön keresztül juthatna el az ügyfelekhez.

Mit tesznek a gazdálkodók jövedelemstabilitásának erősítésére?

A tárca a kockázatkezelés eszköztárának bővítésére is törekszik. Az időjárás okozta károk enyhítésére már működik egy pénzügyi megoldás: az agrár kárenyhítési alap, amely termelői és költségvetési befizetésekből tevődik össze, továbbá egy 65%-os támogatási intenzitású mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás. A tervezett jövedelemstabilizációs alap a piaci árak váratlan mozgása miatti jövedelemcsökkenés ellensúlyozására biztosítana forrást. Főként a kertészeti ágazatban és az állattenyésztésben célszerű alkalmazni. Ez is egyfelől állami forrásból, másfelől az érintett gazdálkodók saját befizetéseiből épülne fel. A cél nem csupán az agrárvállalkozások jövedelemingadozásának mérséklése, hanem a tisztán láthatóság növelése is.

Mely feladatok megoldása kíván majd kiemelt figyelmet?

Az agrárfinanszírozás esetében az előttünk álló egyik legfontosabb feladat az életképes egyéni gazdaságok átláthatóságának és finanszírozhatóságának (hitelképességének) az erősítése lesz, amely hozzájárulhat a bennük rejlő gazdasági és növekedési potenciál mind teljesebb kihasználásához. A 2014-2020-as időszakban az élelmiszeripar hitel- és tőkeellátottságának javítása is kulcskérdés lesz. Egyfelől, a feldolgozóiparban mutatkozó finanszírozási problémák kezelése, illetve fejlődési lehetőségek kiaknázása miatt. Másfelől pedig a mezőgazdaság termelésbiztonságának erősítése céljából is, hiszen a hazai mezőgazdasági termés közel kétharmadát élelmiszeriparunk vásárolja és dolgozza fel.

ÚJ INFORMATIKAI RENDSZER SZOLGÁLJA AZ AGRÁR-KÁRENYHÍTÉST

Lezárult a „Komplex mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer” (MKR) fejlesztésére irányuló Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) 1.1.12 azonosítósámú projekt megvalósítása. A fejlesztés célja a mezőgazdasági termelést érintő időjárás- és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény által létrehozott, a kockázatközösségi tagok és az állam által alkotott nemzeti kárenyhítési rendszeren (I. pillér), valamint a piaci biztosítókkal kötött mezőgazdasági biztosításhoz nyújtott díjtámogatás rendszerén (II. pillér) nyugvó egységes kárfelelősségi rendszer követelményeit teljes körűen kielégítő informatikai fejlesztés megvalósítása volt.

A kockázatkezelési rendszer szereplői által megadott adatokból olyan adatbázis jön létre, amely egy helyen tartalmazza az összes fontos kockázatkezelési információt: a káreseményt kiváltó időjárás- jelenségek bekövetkezésére vonatkozó adatokat, a korábbi évek termelési adatait, a közzétett referenciaárakat, az országos és megyei átlaghozamokat, valamint a hatósági ügyintézéshez szükséges ellenőrzésekkel, kárenyhítési hozzájárulás-fizetéssel és kárenyhítő juttatás kifizetésével kapcsolatos adatokat.

Az új informatikai rendszer létrehozása megkönnyíti a kockázatkezelési rendszer valamennyi szereplőjének feladatát: a termelők számára lehetővé teszi az elektronikus úton történő kárbejelentést, kárenyhítő juttatás-igénylést, támogatja a mezőgazdasági biztosítások megkötéséhez szükséges területadatok összeállítását, a hatóságok feladatellátását, a rendszer hatékony irányítását. Az összegyűjtött adatok lehetőséget teremtenek a kockázatkezelési rendszer elemzésére, továbbfejlesztésére, valamint a minisztériumi vezetői döntések megalapozott előkészítésére. Mindezt támogatja továbbá az adatbázishoz kiépített statisztikai és jelentési rendszer.

A projekt konzorciumi formában valósult meg, amelynek vezetője a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal volt. A konzorcium tagja volt az Agrárgazdasági Kutató Intézet, a Földmérési és Távérzékelési Intézet, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Földművelésügyi Minisztérium. Együttműködő partnerként a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. vett részt az informatikai rendszer létrehozásában.

BAROMFI ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2014 júliusára befejezte a 2014. I. negyedévre vonatkozó baromfi állatjóléti támogatási kérelmek feldolgozását. Ez alapján a Hivatal megkezdte a jogszerveknek ítélt, összesen mintegy 2,6 milliárd forint összegű támogatás kifizetését az érintett, hozzávetőlegesen 1300 baromfitartó részére. Az intézkedés keretében azok a gazdálkodók igényelhetek támogatást többletköltségeik ellentételezésére, amelyek az alapvetően elvárt tartási körülményeken túlmutató állatjóléti feltételeket (például ivóvizet itatás, jobb minőségű takarmány, az egy állatra jutó nagyobb tartási tér stb.) biztosítottak az állattartás során.

SERTÉS ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2014 júliusára befejezte a sertés ágazatban igénybe vehető, 2014. I. negyedévre vonatkozó állatjóléti támogatási kérelmek bírálatát. Az intézkedés keretében azon gazdálkodók igényelhetek támogatást többletköltségeik ellentételezésére, amelyek az alapvetően elvárt tartási körülményeken túlmutató állatjóléti feltételeket (például jobb minőségű ivóvíz és alom, tágasabb férőhely, állatkifutók stb.) biztosítottak az állattartás során. A Hivatal összesen 2,2 milliárd forint összegű támogatást folyósít az érintett 640 sertéstartó részére.

SZŐLŐÜLTETVÉNY SZERKEZETÁTALAKÍTÁS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal folytatja a szőlőültetvény szerkezetátalakítási és -átállítási támogatások kifizetését.

A 2014. évben rendelkezésre álló 3,46 milliárd forintos keretből az év első felében folyósított közel egymilliárd forint összegű

támogatáson felül, 2014. július első hetében további 1,3 milliárd forint támogatás átutalására került sor 360 ügyfél részére.

A LÉT VOLT A TÉT

A padlóról kellett felállnia az egykoron nagy hírű hajdúböszörményi Béke Agrárszövetkezetnek. Néhány évvel ezelőtt már odáig jutott, hogy a szállítók csak készpénzért voltak hajlandók árut adni, az adóhivatal türelme is véget ért, pillanatokon múlt a felszámolás. Ma pedig Európa három legnagyobb tehenészeti telepének és fejőházának egyikét tudhatja magáénak, a biogáz üzeme energiát termel, és juttat az országos hálózatba. Terveik szerint több száz hektáron a talajba fektetett csöveken megy majd a tápanyagot is tartalmazó öntözővíz a növénytermő táblákhoz. Erről a nem mindennapi változásról kérdeztük Bodnár Lajos elnököt.

Ahhoz, hogy tisztában legyünk az összefüggésekkel, egy kis előtörténettel is meg kell ismerkednünk. Erről a következőket mondta a szövetkezet elnöke.

- Egykoron a szegény emberek szövetkezete volt a mienk. Évek során a fejlesztési lehetőségeket kihasználva, folyamatosan beruháztunk, különösen az állattenyésztésbe, mérete évről évre nőtt, a nyolcvanas évek végére 8 ezer hektáros gazdaság lett, ahol a mezőgazdaság szinte minden ágazata megtalálható volt: növénytermesztés, állattenyésztés, főleg szarvasmarha, juh, sertés, halászat. A kilencvenes évek elején a kárpótlás következtében közel kétezer hektárral csökkent a gazdaság területe. Ezt jelentéktelennek lehetett mondani másokhoz képest. Abból tudtunk előnyt kovácsolni, hogy nem úgy vették ki a földeket, hogy széttagolták volna a területet, tömbösen maradtak a táblák. Mi tudván, hogy a kis parcellákon nem lehet gazdaságosan termelni, azoknak, akik nem az önálló gazdálkodást választották, felajánlottuk, hogy egy olyan integrációhoz csatlakozhatnak, ahol megfelelő segítséget kapnak a beszerzésben, szolgálta-

tásban, értékesítésben. Az évek során kiderült, hogy ezen felül még egyéb segítséget is kell nyújtani, hiszen a gazdáknak a különböző hatóságok felé bejelentési kötelezettségük van, a támogatások igénylése adminisztrációval jár, amely elmaradásának szankció a vége.

- A szövetkezetben is lezajlott egy generációváltás, ami több mint tizenöt évig tartott. Volt benne pozitívum is, negatívum is. Pozitívumnak lehet mondani, hogy egyben maradt a szövetkezet, de azzal kellett szembesülni, hogy nem biztos, hogy a változó világ kihívásaira jó válaszokat adunk, tudniillik a kilencvenes években úgy gondolta a szövetkezet vezetése, hogy minden közeli működő egységet, például állattartó telepet, amely bajba került, megvásárolunk, ezáltal olyan potenciált érünk el, amivel meghatározók leszünk a piacon. 2005-2006-ban kiderült, hogy ez az út nem folytatható tovább, a szövetkezetnek vége van, vagy másként kell csinálnunk, meg kell újulnunk, s a hatékonyság javulásából törleszthetjük a felhalmozott kötelezettség-állományt, ami nagy adósságot jelent, és a plusz jövedelemből kell a jövőt építenünk.

- 2007-ben új vezetés került a szövetkezet élére. Elsőként felmérte a lehetőségeket, és elhatározta, hogy az adódó pályázatokon, különösen az állattartáshoz kapcsolódó ÁTK pályázatokon indul a gazdaság, bízva abban, hogy mindaz, amit a stratégiában elgondoltunk a valóságban is megvalósul. Akkor semmink nem volt, csak adósságunk és felelősségérzetünk azért, hogy mi lesz azokkal, akik eddig itt dolgoztak, mi lesz azzal a közel négyezer

földtulajdonossal, akik várták, hogy valami jövedelmet lássanak a tulajdonuk után, mi lesz a közel négyezer dolgozóval, hiszen ez ennyi család sorsa. Hozzá kell tenni, hogy generációk nőttek fel a szövetkezetben. Saját magamról elmondhatom, hogy a lányom immár negyedik generációként dolgozik itt, és nem egyedül vagyok így ezzel. Ezért úgy fogalmaztunk, hogy kockáztatnunk kell, vakmerőnek kell lennünk olyan időszakban, amikor valójában már lemondtak a cégről: a szállítók nem szállítottak csak készpénzzel lehetett fizetni, az APEH is közölte, hogy nincs tovább. Minden bizalmat elvesztett a szövetkezet, innen kellett felállnunk. Vagy megpróbáljuk és elindulunk egy úton, vagy feltesszük kezünket, és addig maradunk, míg feléljük a vagyont. Sok álmatlan éjszakájuk volt azoknak, akik döntéseket hoztak. Azt azért el kell mondani, hogy a gazdasági partnerek döntő többsége bízott bennünk. A bankok közül volt, amelyik azonnal kivonult, egyedül az Erste Bank maradt. Jóllehet akkor kényszerből, ma már elmondhatjuk, hogy üzleti megfontolásból finanszírozza a szövetkezetet.

Erről a fordulópontonról szólva az elnök a következőket mondta.

- A bank és a hitelek mögött készfizető kezes-séggel álló Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány szerepe azért is fontos, mert 2007 őszén, amikor indultunk az ÁTK-1-es és 2-es pályázatokon, nem volt pénzünk még az önerőre sem. Amit csak találtunk a piacon - faktorcé-

„A bank és a hitelek mögött készfizető kezes-séggel álló Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány szerepe azért is fontos, mert nem volt pénzünk még az önerőre sem.”

Bodnár Lajos

geket, bankokat, átmeneti finanszírozókat - mindent igénybe vettünk, és mára elértünk odáig, hogy a 2009 elején elindult beruházások 5,3 milliárd forintos értékben megvalósultak, amiből négy milliárd forint az építési jellegű, és 1,3 milliárd gépi és technológiai beruházás.

- Tudomásul kellett vennünk, hogy nem tudunk minden ágazatot finanszírozni, el kellett dönteni, hogy melyeket szüntetjük meg, és az ott felszabaduló pénzből milyen fejlesztések önerejét teremtjük elő. Természetesen szakmailag nehéz volt elfogadtatni a kollégákkal is, hogy a jövő érdekében ezt kell tennünk, és amit fejlesztünk, azt olyan szinten kell megvalósítani, hogy a piaci versenyben a legjobbak közé tartozzunk. Megszüntettük a húszüzemünket, a baromfi és a juh ágazatot, utána megkezdtük a megmaradó állattartó telepek koncentrálását. A gazdaságosságát a koncentrációval tudtuk hatékonyan növelni. Korábban hét telepen tartottunk szarvasmarhát, abból három telepen volt fejőház, jelenleg egy nagy telepen van fejőstehén és fejőház. Az első ütemben, az ÁTK-2 pályázat keretében kétmilliárd forintot ruháztunk be, 46%-os támogatási intenzitás mellett, de olyan fejlesztés is volt, amit támogatáson kívül valósítottunk meg. Lényegében Európa legnagyobb fejőháza épült meg, nyolcvan férőhelyes fejő karusszellel, csak két hasonló van, egy Németországban és egy Olaszországban. Ez alkalmas arra, hogy 2500 tehenet naponta három alkalommal meg tudjunk fejni. A fejőház mellett felépült két 528 férőhelyes pihenőboxos istálló, ami már tényleg léptékekkel jobb tartási körülményeket, maximális komfortérzetet biztosít az állatoknak.

- Megépült még két hatezer köbméteres hígtrágya tároló és az almos trágyatároló, természetesen a környezetvédelmi előírások maximális figyelembe vételével. Ezt követően saját erőből bővítettük az elletőt, a régi fejőházat alkalmasá tettük a friss fejőstehenek fejésére. A fej-

lesztéssel olyan körülményeket teremtettünk, hogy a telepen 1600-1700 tehenet tudunk tartani. Korábban ugyan több, 2500 tehen és három fejőház volt a kisebb telepeken, de karcsúsítani kellett, ám úgy gondoltuk, hogy ha a tej piaci pozíciója javul, az új telepen lehetőség lesz a létszám növelésére. Ezért döntöttünk úgy, hogy az ÁTK-4 pályázat keretében további ötszáz milliós fejlesztést hajtunk végre, két újabb mélyalmos pihenőboxos, egyenként 310 férőhelyes épületet építünk. Így saját szaporításból akár 2200-2300 fejőstehenet tudunk tartani.

Ehhez kapcsolódott a biogáz üzem, ami egy - amint Bodnár Lajos szavaiból kiderül - igazán céltudatos fejlesztés eredménye.

- Csak akkor gazdaságos ez a fejlesztés is, ha a termelési folyamat többi láncszeme is úgy kiépül, hogy hasznosítjuk, amit lehet. A szarvasmarha teleptől 500 méterre, a sertéstelep mellett az ÁTK-1 pályázat keretében megépítettük a biogáz üzemét, ahová a marhatelepen képződött hígtrágya földalatti csővezetékén keresztül jut el, és ott kerül további felhasználásra. Ugyanitt dolgozzuk fel a sertéstelep trágyáját is. A korábbi technológiától eltérve, nem a főterméknek számító silóból készítjük az energiát, hanem a telepeken képződő hígtrágyából, amit még dúsítunk különféle szerves anyagokkal. Azért, hogy az üzem gazdaságosan működjön, teszünk hozzá

olyan, a silónál képződő, etetésre alkalmatlan anyagot, ami korábban trágya lett. A terményüzemünkben keletkező hulladék, illetve a négy mélyalmos sertésistállóban keletkező szerves trágya is ide kerül. A biogáz üzem létesítési költsége közel egymilliárd forint volt. A gáz elégetése révén keletkezett energia negyven százalékát áram formájában értékesítjük, beadjuk az országos villamos hálózatba, a többi hőenergiaként jelenik meg, amivel majd a sertéstelepen a korábbi földgázfűtést váltjuk ki, a melléktermékként keletkező ún.

szeparált anyagot almózisra használjuk, ezzel több tízmillió forint értékű szalmát takarítunk meg.

Hogyan képzeli el a termelés fejlesztését? - kérdeztük a szövetkezet vezetőjétől.

- Bízunk abban, hogy pályázatok révén, rövid távon tovább tudunk lépni az energetikában. Sok az alapanyagunk, sok a melléktermékünk, mind alkalmas arra, hogy biogázt termeljünk, amivel földgázt válthatunk ki. Biobrikettet és pelletet is gyárthatunk, Erre vannak technológiák, ha pályázatot írnak ki, mindenféleképpen ebbe az irányba lépünk. Meggyőződésünk, hogy az állattartó telepeknek meg kell termelniük a saját ellátásukhoz szükséges energiát. Új telepet csak így szabad építeni. A másik célunk a biogáz előállításakor a hígtrágyából keletkező ún. barna lé kijuttatása a szántóföldre, ami nem csak öntözővíz, hanem tápanyagot is tartalmaz. Terveink szerint 6-800 hektárt tudunk berendezni öntözésre földalatti csővezetékkel, ami garantálja a növénytermesztés biztonságát, ezáltal csökkenthető a takarmánytermő, és növelhető az árunövény termelő terület aránya.

- Az eddigi fejlesztések eredményeként folyamatosan tudjuk növelni a tejtermelést. Most napi 42 ezer liter tejet fejünk, az év végére szeretnénk elérni az 50 ezer litert, jövő év végére pedig a közel 60 ezer litert. A Kőröstej Kft.-vel évek óta kialakított példaértékű partneri kapcsolat keretében biztosított a folyamatosan növekvő végtermék piaci elhelyezése. A fejlesztések előtt évi 14 millió liter tejet adtunk el, 2016-ra évi 20 millió liter tej értékesítését tervezzük.

DÍJTÁMOGATOTT NÖVÉNYBIZTOSÍTÁS - NÖVEKVŐ ÉRDEKLŐDÉS

A díjtámogatott növénybiztosítást értékesítő biztosító társaságok kötelező adatszolgáltatása szerint, 2014-ben közel 7900 mezőgazdasági termelő rendelkezik megkötött támogatott növénybiztosítási szerződéssel. Ez jelentős növekedés a 2013-as évi helyzethez képest, amikor csak mintegy 5000 mezőgazdasági termelő kötött ilyen biztosítási szerződést. A növénybiztosítási szerződés díjának 65 százalékára támogatás vehető igénybe. 2014-ben 10,67 milliárd euró, vagyis több mint 3 milliárd forint használható fel a növénybiztosítási szerződések díjának támogatásához. A mezőgazdasági vállalkozásoknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy 2014. augusztus 31-éig a megkötött biztosítási szerződés másolatát el kell juttatniuk a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal illetékes megyei kirendeltségéhez. A szerződés benyújtását, a biztosító által aláírt meghatalmazás alapján, vagy a szerződésben tett nyilatkozatával maga a biztosító is vállalhatja. Amennyiben ilyen vállalat nem történt, a szóban forgó dokumentum Hivatalhoz történő eljuttatása a szerződő ügyfél feladata.

AZ ISKOLAGYÜMÖLCS PROGRAM TÁMOGATÁSA

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a közelmúltban összesen közel 500 millió forintot fizetett ki az iskolagyümölcs program keretében. Ilyen támogatást az a szállító igényelhet, amelynek programban történő részvételét a Hivatal előzetesen jóváhagyta, továbbá rendelkezik legalább egy köznevelési intézmény fenntartójával kötött és a Hivatal által jóváhagyott iskolagyümölcs szállításra vonatkozó megállapodással. Az uniós finanszírozású program keretében a diákok hetente legalább kétszer (legfeljebb négyszer) kapnak friss gyümölcsöt, zöldséget vagy gyümölcslevet.

A 2013/2014-es tanév utolsó két - 2014. február 17. - 2014. május 4., illetve a 2014. május 5. - 2014. június 1. közötti - időszakában történt szállításokhoz kapcsolódó támogatási kérelmek benyújtási határideje 2014. augusztus 31., illetve 2014. szeptember 30. Az új, 2014/2015-ös tanévre vonatkozó szállítási megállapodás jóváhagyási kérelmek bírálását most végzi a Hivatal.

ÁLLATTARTÓ TELEPEK KORSZERŰSÍTÉSE

Az állattartó telepek korszerűsítésének támogatására újabb, mintegy 900 millió forint kifizetését hagyta jóvá a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2014. június végén. A támogatás célja az állattartó telepek korszerűsítése annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a trágyaelhelyezéssel kapcsolatos előírásoknak, javuljon az állattartó telepek takarmányozási, illetve műszaki színvonala, állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági helyzete, infrastruktúrája, valamint az állattartó telepeken dolgozók munkakörülménye és munkahatékonyasága.

A 2007-2013-as uniós költségvetési időszakban az állattartó telepek korszerűsítése jogcímre négy támogatási kérelem benyújtási időszakban lehetett pályázni.

Összesen mintegy 2300 kérelem került elfogadásra, a megítélt teljes támogatási összeg pedig megközelíti a 250 milliárd forintot.

Ebből eddig 177 milliárd forintot fizetett ki a Hivatal a kedvezményezetteknek.

A NÖVÉNYI GÉNMEGŐRZÉS TÁMOGATÁSA

2014. június végén lezárult a növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok megőrzéséhez nyújtandó támogatás kifizetése a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál. A kérelmek elbírálását követően összesen több mint 500 millió forintot kaptak a jogosult gazdálkodók.

A szóban forgó támogatási jogcím 2011-ben indult, a kedvezményezetteknek 5 éves

kötelezettségvállalást kellett tenniük. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott támogatás célja a genetikai erőforrások megőrzése és szaporítása a támogatott növényfajok esetében. Ezek közül kiemelkedően népszerűek voltak azok a célprogramok, amelyek a termesztett mákra, almára és kajsziarackra vonatkoztak.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesszük

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készítető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készítető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁRTÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE – ÚJ INFORMÁCIÓS RENDSZER

A közelmúltban mutatták be az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében megvalósult Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszert (MeKIR). A fejlesztéssel lehetővé vált, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és társszervezetei számára releváns adatok közösen jelenjenek meg. A Közös Agrárpolitika 2014 és 2020 közötti finanszírozási periódusában ugyanis alapkövetelményként fogalmazódik meg az ügyintézés egyszerűsítése, a bürokrácia csökkentése, amelynek alapja egy jól működő és jól használható adatbázis. Ez az adatbázis a most létrehozott Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer.

A Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer létrehozásának alapvető célja volt a mezőgazdasági földterületekre, objektumokra és eszközökre vonatkozó főbb adatbázisok egységes vonatkoztatási rendszerben megvalósított átjárhatóságának és lekérdezhetőségének megteremtése.

Az új rendszer megkönnyíti a közigazgatás ágazati szereplőinek, továbbá az agrárkutatók résztvevőinek munkáját a feldolgozott információk hozzáféréseinek megteremtésével. A rendszer megalapozottabbá teszi és felgyorsítja az agrárkifizetések folyamatát.

A Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer projekt konzorciumi formában valósult meg, amelynek vezetője a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal volt.

A konzorciumi tagok között található a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Földművelésügyi Minisztérium.

Együttműködő partnerként pedig a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. vett részt az információs rendszer létrehozásában.

ÚJ SZÉCHENYI TERV – A ZÁRÓ KIFIZETÉSI IGÉNYLÉS BENYÚJTÁSÁNAK MÓDOSULÓ HATÁRIDEJE

A Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) keretében 2013-ban és 2014-ben benyújtott egyes pályázatok esetében, a projektmegvalósítást megkönnyítendő, módosult a záró kifizetési igénylések végső határideje.

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent azon pályázati kiírások esetében, amelyeknél a pénzügyi elszámolás (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2014. június 30. volt, és a pályázónak a támogatást még 2013-ban ítélték meg, a határidő 2014. december 31-ére módosul.

Az érintett pályázati felhívások az alábbiak:

- GOP-2011-1.2.1 Akkreditált innovációs klaszterek közös technológiai innovációjának támogatása;

- GOP-2011-2.1.1/KHG Komplex vállalati technológiafejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára;
- GOP-2012-2.2.4 Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahely teremtési képességének támogatása;
- GOP-2012-3.3.3 Mikro-, kis-, és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása;
- GOP-2012-3.5.1/C Esélyegyenlőségi célcsoportok a gazdaságban - hátrányos helyzetű, elsősorban roma munkavállalók integrációja a munkaerőpiacon;
- GOP-2011-3.2.1. Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése.

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent, azon pályázati kiírások esetében, amelyeknél a pénzügyi elszámolás (záró

kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2014. június 30. volt és a pályázónak a támogatás 2014-ben ítélték meg, a határidő 2015. június 30-ára módosul.

Az érintett pályázati felhívások az alábbiak:

- GOP-2012-1.3.1/D Beszállítói programok;
- GOP-2011-2.1.1/KHG Komplex vállalati technológiafejlesztés mikro-, kis- és közép-vállalkozások számára;
- GOP-2012-3.3.3 Mikro-, kis-, és közép-vállalkozások piaci megjelenésének támogatása;
- GOP-2011-3.2.1. Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése.

MAGYARORSZÁG ÚJ REGIONÁLIS TÁMOGATÁSI TÉRKÉPE

Az Európai Bizottság 2013. június 19-én fogadta el a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó új regionális támogatási iránymutatást, amely rendelkezik a regionális beruházási támogatásra jogosult régiók kiválasztásának szabályairól, és térségenként meghatározza a támogatás engedélyezett maximális mértékét.

Ennek alapján dolgozta ki minden tagállam - így Magyarország is - a regionális beruházások állami támogatásának mértékéről szóló koncepciót, a regionális támogatási térkép tervezetét, amelyet 2013. november 13-án bejelentett az Európai Bizottságnak. Magyarország új regionális támogatási térképét többszöri egyeztetést követően az Európai Bizottság 2014. március 11-én hagyta jóvá.

2014. július 1-jén pedig hatályba lépett Magyarország új regionális támogatási térképe, az a regionális besorolás, amely az európai uniós előírások alapján behatárolja az adható támogatások arányát a 2014-2020-as időszakra.

Az uniós szabály szerint a kevésbé fejlett régiók - ahol az egy főre jutó vásárlóerő paritáson számított GDP nem haladja meg az uniós átlag 75 százalékát - egész területén engedélyezett a támogatás nyújtása. A támogatási intenzitás maximális értékét a vásárlóerő paritáson számított egy főre jutó GDP 2008-2010 közötti átlaga alapján határozták meg. Az elszámolható költségek százalékában meghatározott maximális támogatási arányok a nagyvállalatoknak adható legnagyobb támogatási mértéket jelentik.

Magyarország esetében a 2007-2013-as időszakban hatályos támogatási térképhez képest a közép-dunántúli és nyugat-dunántúli régióban 5-5 százalékponttal 35, illetve 25 százalékra csökken a támogatási intenzitás mértéke. A regionális támogatások lehetséges maximális mértéke változatlanul 50 százalékos Észak-Magyarországon, az Észak-Alföldön, a Dél-Alföldön és a Dél-Dunántúlon. Közép-Magyarországon Budapesten a nagyvállalatoknak beruházási támogatás nem adható, akárcsak Pest megye települései egy részén (például Budakeszi, Budaörs, Vác stb.).

Pest megye további 82 településen (például Gödöllő, Érd, Vecsés, Dunaharaszti stb.) 35 százalékra nő az intenzitás mértéke a 2007-2013 közötti időszakban hatályos 30 százalékhoz képest. Másik négy pest megyei településen (Solymár, Piliscsaba, Pilisvörösvár, Pilisjászfalu) pedig 20 százalékra mérséklődik a maximális támogatási mérték.

A területi besorolás alapján meghatározott támogatási intenzitások - a szállítási ágazat és a nagyberuházások kivételével - a kisvállalkozások beruházásai esetében 20 százalékponttal, a középvállalkozások beruházásainál 10 százalékponttal növelhetők az ország valamennyi térségében és Budapesten is. A regionális nagyberuházásoknál az alkalmazható maximális támogatási intenzitás az 50 millió euró elszámolható költségrézig a területi besorolásban meghatározott mértékkel megegyezik, az 50 millió euró és a 100 millió euró közötti elszámolható költségrézre annak ötven százaléka, a 100 millió euró feletti elszámolható költségrézre pedig 34 százaléka maradt, a korábbi hét éves időszak támogatási lehetőségeivel egyezően.

UNIÓS PÁLYÁZATOK - VÁLTOZÓ ARCULATI ELŐÍRÁSOK ÉS TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

Az európai uniós forrásokra támaszkodó 2014-2020. évi fejlesztési program a „Széchenyi 2020” nevet kapta. Ehhez kapcsolódva 2014. július közepétől új arculatot kapnak az európai uniós támogatásból megvalósuló projektek. Egyúttal a korábbiakhoz képest jelentősen egyszerűsödnek, felhasználóbaráttá válnak a pályázók tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó szabályok is. A támogatást elnyerők tájékoztatási kötelezettségei, valamint az új arculati előírások a Széchenyi 2020 Kedvez-

ményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei (KTK) útmutató és arculati kézikönyvben találhatóak.

A pályázati gyakorlatnak megfelelően a nyertes pályázati projektek megvalósításakor a támogatási szerződés megkötésének időpontjában hatályos KTK útmutató szerint kell eljárni. Így azon projektek esetén, amelyeknél a támogatási szerződés megkötése a mostani KTK útmutató hatálybalépése előtt megtörtént, ott a korábbi KTK előírásai

az irányadóak. A már benyújtott, értékelés előtt, vagy értékelés alatt álló pályázatok esetében, illetve a már támogatási döntéssel rendelkező (támogatási szerződéskötés előtt álló) projektek esetében - tekintettel a már megtervezett kommunikációs feladatokra és az azokhoz kapcsolódó költségekre - a korábbi KTK-ban foglalt feladatok teljesítése kötelező. A 2014. július közepe után benyújtott pályázati projektek esetében viszont a Széchenyi 2020 arculati előírásait kell majd alkalmazni.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
 Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
 Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető